

Torsdag 7 maj 2009

Jämställdhetsperspektivet i EU:s yttre förbindelser samt freds- och nationsuppbyggnad

P6_TA(2009)0372

Europaparlamentets resolution av den 7 maj 2009 om jämställdhetsperspektivet i EU:s yttre förbindelser samt freds- och nationsuppbyggnad (2008/2198(INI))

(2010/C 212 E/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av principerna i artiklarna 2, 3.2, 13, 137.1 i och 141 i EG-fördraget,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna från den 7 december 2000,
- med beaktande av Lissabonfördraget som undertecknades den 13 december 2007 i Lissabon,
- med beaktande av FN-konventionen av den 18 december 1979 om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av den fjärde internationella kvinnokonferensen som hölls i Peking i september 1995, den förklaring och handlingsplattform som antogs i Peking och de påföljande slutdokument som blev resultatet och som antogs vid FN:s särskilda sessioner Peking +5 och Peking +10 om ytterligare åtgärder och initiativ för att genomföra Pekingförklaringen och handlingsplattformen som antogs den 9 juni 2000 respektive den 11 mars 2005,
- med beaktande av EU:s åtgärdsplan för millenniemålen, som rådet antog den 18 juni 2008,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolutioner (UNSCR) S/RES/1325 (2000), som antogs den 31 oktober 2000, och S/RES/1820 (2008), som antogs den 19 juni 2008, om kvinnor, fred och säkerhet,
- med beaktande av slutsatserna från rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) av den 23 och 24 maj 2005 om europeisk säkerhet,
- med beaktande av rådets dokument av den 8 december 2008 om "genomförandet av UNSCR 1325, förstärkt av UNSCR 1820, inom ramen för ESFP",
- med beaktande av slutsatserna från rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) av den 13 november 2006 om främjande av jämställdhet och integrering av ett jämställdhetsperspektiv vid krishantering,
- med beaktande av slutsatserna från rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) av den 8 december 2008 om bekämpning av våld mot kvinnor, särskilt inom ramen för den europeiska säkerhets- och försvarspolitik (ESFP), och all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av "en samlad strategi för EU:s genomförande av UNSCR 1325 och 1820 om kvinnor, fred och säkerhet", vilken godkändes av rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 8 december 2008,
- med beaktande av det pågående arbetet med ett arbetsdokument från kommissionen om en handlingsplan för EU om jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor i EU:s yttre förbindelser,

Torsdag 7 maj 2009

- med beaktande av utvecklingen av den europeiska grannskapspolitiken sedan 2004, särskilt kommissionens lägesrapporter om genomförandet av denna och handlingsplanerna som antagits gemensamt med Armenien, Azerbajdzjan, Egypten, Georgien, Israel, Jordanien, Libanon, Moldavien, Marocko, den palestinska myndigheten, Tunisien och Ukraina,
- med beaktande av utvidgningsprocessen och kommissionens lägesrapporter,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om ökat medinflytande för kvinnor inom internationell politik och utvecklingspolitik och deras roll i säkerhet och fred, särskilt resolutionerna av den 1 juni 2006 ⁽¹⁾, den 16 november 2006 ⁽²⁾ och den 13 mars 2008 ⁽³⁾,
- med beaktande av sina resolutioner om EU:s utvidgningsstrategi och om länderna och regionerna i EU:s grannskap,
- med beaktande av sina resolutioner om instrument för externt bistånd,
- med beaktande av sin resolution av den 18 december 2008 om utvecklingsperspektiv för freds- och nationsbyggande efter konflikter ⁽⁴⁾,
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A6-0225/2009), och av följande skäl:
 - A. Förverkligandet av kvinnors mänskliga rättigheter, ökat medinflytande och medverkan för kvinnor är inte bara viktigt för att ta itu med bristande jämställdhet och för att införa en verklig jämställdhetsdimension i EU:s yttre förbindelser utan är också mycket viktigt för ett framgångsrikt införande av EU:s utrikespolitik, inbegripet områdena bistånd, utveckling, utvidgning, grannskapspolitik, konfliktlösning, säkerhetsåtgärder och fredsskapande åtgärder samt internationell handel.
 - B. Även om medlemsstater deltar i alla större internationella ramar om jämställdhet och kvinnors rättigheter, och även om det finns ett antal policydokument på EU-nivå, är det praktiska engagemanget för att främja integrering av jämställdhetsperspektivet och ökat medinflytande för kvinnor i utrikespolitik fortfarande svagt, införandet av befintliga policydokument oansenligt och de budgetanslag som har öronmärkts specifikt för jämställdhetsfrågor otillräckliga.
 - C. Trots avsevärda förbättringar i främjandet av jämställdhet under de senaste åren har de viktigaste EU-institutionerna, dvs. parlamentet, rådet och kommissionen, inte tillräckligt med personal som specifikt arbetar med att införa de tillkännagivna jämställdhetsmålen inom områdena utrikespolitik och utvidgning, och merparten av den befintliga personal som ansvarar för jämställdhetsfrågor måste dessutom kombinera denna uppgift med minst en och ibland två andra grupper av uppgifter.
 - D. EU behöver en övergripande och enhetlig strategi för integrering av ett jämställdhetsperspektiv.

Allmänna anmärkningar

1. Europaparlamentet erkänner att EU-institutionerna har fäst ökad uppmärksamhet vid införande av jämställdhetsperspektivet och ökat medinflytande för kvinnor, men understryker att mycket återstår att göra för att förvandla politiska åtaganden till konkreta åtgärder, och betonar vikten av tillräckliga anslag och tillräcklig personal som ansvarar för att genomföra jämställdhetsmålen.
2. Europaparlamentet påminner om att jämställdhetsperspektivet inte bara kräver policyuttalanden på hög nivå utan också politisk vilja bland EU:s och medlemsstaternas ledare, prioritering bland målsättningarna och uppföljning av de framsteg som görs.

⁽¹⁾ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 287.

⁽²⁾ EUT C 314 E, 21.12.2006, s. 347.

⁽³⁾ Antagna texter, P6_TA(2008)0103.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P6_TA(2008)0639.

Torsdag 7 maj 2009

3. Europaparlamentet välkomnar antagandet av den ovannämnda samlade strategin för EU:s genomförande av UNSCR 1325 (2000) och 1820 (2008) om kvinnor, fred och säkerhet, samt riktlinjerna om våld mot kvinnor och flickor och bekämpar all slags diskriminering mot kvinnor, vilken antogs av rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 8 december 2008. Parlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte har antagit en nationell handlingsplan för UNSCR 1325 att snarast möjligt efterkomma säkerhetsrådets begäran att göra detta. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge tekniskt stöd och bistånd till tredjeländer som är villiga att utveckla nationella strategier för införandet av de ovan nämnda resolutionerna från FN:s säkerhetsråd.

4. Europaparlamentet välkomnar att den reviderade texten för den europeiska säkerhetsstrategin innehåller en referens till ovan nämnda UNSCR S/RES/1325 (2000) och S/RES/1820 (2008), samt till S/RES/1612 (2005).

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att påskynda sitt arbete och före juli 2009, i nära samarbete med medlemsstaterna och rådets sekretariat, föreslå en EU handlingsplan för jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor i EU:s yttre förbindelser, som ska tillämpas i de 27 medlemsstaterna och vid förhandlingar med tredjeländer, tillsammans med en samling effektiva övervakningsinstrument.

6. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att systematiskt inbegripa jämställdhet och medinflytande för kvinnor i EU:s politiska dialog och i politiska diskussioner med partnerländer.

7. Europaparlamentet ber sina delegationer att ta upp frågor relaterade till jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor i sina kontakter med parlament i tredjeländer. Parlamentet understryker vikten av att ge nationella parlament i tredjeländer stöd och bistånd för att stärka deras förmåga att införa jämställdhetsperspektivet i sitt lagstiftningsarbete.

8. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som det civila samhällets organ spelar i ökat medinflytande för kvinnor. Parlamentet uppmanar kommissionen att kanalisera lämpligt ekonomiskt stöd till dessa och att främja icke-statliga kvinnoorganisationers deltagande i politiska dialoger med partnerländer samt i freds-förhandlingarna runt om i världen.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bidra till att skapa sammanhållning i sin politiska strategi om införande av jämställdhetsperspektivet och ökat medinflytande för kvinnor, och begär att de olika befintliga politiska ramarna på detta område ska samlas i ett europeiskt samförstånd om jämställdhet som omfattar både den inre och yttre politiken.

10. Europaparlamentet uppmanar till att det regelbundet hålls konferenser för att diskutera frågor som rör lika möjligheter för kvinnor och män, där delegationer från de nationella parlamenten – bestående av både kvinnor och män – deltar, och att det samtidigt fastställs gemensamma strategier för att genomföra projekt som rör detta ämne.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på ett mer konsekvent och systematiskt sätt prioritera och ta itu med bristande jämställdhet i samband med planering och införande av instrument för externt bistånd, särskilt när det gäller att tillhandahålla bistånd till reformen av säkerhetssektorn. Parlamentet insisterar på att könsspecifika mål och verksamheter tas med i landstrategidokument och att jämställdhetsfrågor införlivas genom dessa på ett bättre sätt. Parlamentet betonar behovet av en övergripande strategi i användningen av instrument för externt bistånd, inbegripet instrumentet för föranslutningsstöd, det europeiska grannskapsinstrumentet, det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter, stabilitetsinstrumentet och tematiska program som "Att investera i människor" för att på bästa sätt uppnå målsättningen för jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor.

Torsdag 7 maj 2009

12. Europaparlamentet anser att de medel som anslagits till hälso- och sjukvårdssektorn, och därmed till flickors och kvinnors hälsa, är otillräckliga med hänsyn till EU:s utvecklingspolitiska åtaganden. Parlamentet understryker att ytterligare ekonomiska resurser till hälsoprogram för kvinnor måste öronmärkas genom de externa biståndsinstrumenten. Parlamentet påpekar att enligt revisionsrättens särskilda rapport om EG:s utvecklingsbistånd till hälso- och sjukvård i Afrika söder om Sahara, som offentliggjordes i januari 2009, har anslagen till hälso- och sjukvårdssektorn i Afrika söder om Sahara inte ökat sedan år 2000 som andel av gemenskapens totala utvecklingsbistånd till hälso- och sjukvård, samtidigt som 2007 års framstegsöversikt över millennieutvecklingsmålen visar att mödradödligheten i denna region fortfarande är mycket hög.
13. Europaparlamentet påpekar att en effektiv jämställdhetsintegrering förutsätter att samordningen mellan givare och aktörer fungerar bättre, att redovisningsmekanismer finns på plats och att de nationella regeringarna får ökat egenansvar över utvecklingsprocessen. Parlamentet betonar i detta sammanhang mervärdet av EG:s och FN:s partnerskap om jämställdhet för fred och utveckling och av initiativen till jämställdhetsbudgetering (Gender Responsive Budgeting Initiatives). Parlamentet välkomnar det planerade inrättandet av en arbetsgrupp om kvinnor, fred och säkerhet i enlighet med den ovannämnda samlade strategin för EU:s genomförande av UNSCR S/RES/1325 (2000) och S/RES/1820 (2008), från FN:s säkerhetsråd.
14. Europaparlamentet understryker behovet av att inte fokusera enbart på kvinnorna utan även på relationerna mellan könen som skapar och vidmakthåller den bristande jämställdheten. Parlamentet anser att projekten därför bör inriktas på både män och kvinnor.
15. Europaparlamentet betonar att EU särskilt bör uppmärksamma behoven för de mest utsatta och socialt utestängda kvinnorna, särskilt funktionshindrade kvinnor, flyktingar och kvinnor från minoritetsgrupper.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare utveckla förfaranden, riktmärken och indikatorer för att se till att den uppfyller sina åtaganden när det gäller jämställdhet i sina yttre förbindelser.
17. Europaparlamentet anser att jämställdhetsinstitutet, som inrättades 2006, bör bli operativt så snart som möjligt och att dess mandat bör utökas till att omfatta yttre förbindelser.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra uttalandet vid Brysselsymposiet om att bekämpa sexuellt våld vid och efter konflikter.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta åtgärder för att förhindra och bekämpa handeln med människor.
20. Europaparlamentet understryker att våldtäkter och sexuellt våld används som krigsvapen. Parlamentet betonar att dessa brott bör bestraffas som krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Parlamentet efterlyser fler stödprogram för offren för dessa brott.
21. Europaparlamentet framhåller behovet av att dra fördel av EU:s partnerskap med FN genom att använda FN:s globala expertkunskaper för att främja jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor, och därmed förbättra genomslagskraften och resultaten för EU:s politik och bistånd och säkerställa konsekvensen för det externa biståndet till partnerländer för att hjälpa dem att uppfylla sina relevanta skyldigheter.

Införande av ett jämställdhetsperspektiv i EU:s beslutsfattande

22. Europaparlamentet anser att den nuvarande personalstyrkan som arbetar med jämställdhetsfrågor inom rådet och kommissionen är otillräcklig. Parlamentet uppmanar de båda institutionerna att öka personalantalet för de strukturer som ansvarar för EU:s yttre förbindelser med särskilt ansvar för integrering av ett jämställdhetsperspektiv och ökat medinflytande för kvinnor.
23. Europaparlamentet uppmärksammar den fortsatta bristen på kvinnor i ledande ställning inom rådet och kommissionen, och uppmanar särskilt till större ansträngningar för att öka antalet kvinnor bland cheferna för EU:s delegationer och EU:s särskilda representanter. Parlamentet betonar att den framtida avdelningen för yttre åtgärder bör ha en bättre balans mellan män och kvinnor, särskilt i ledande ställningar, och att den bör ha fler anställda med ansvar för jämställdhetsfrågor.

Torsdag 7 maj 2009

24. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att låta fler kvinnor delta i ESFP-uppdrag och -insatser och efterlyser ett ökat kvinnligt deltagande på alla nivåer och i alla faser av planeringen och genomförandet. Parlamentet framhåller behovet av att inbegripa jämställdhetsexperter redan vid planeringen av ett uppdrag eller insats samt vikten av systematisk och konkret jämställdhetsutbildning innan personal sänds ut på uppdrag och insatser.

25. Europaparlamentet konstaterar att det för närvarande görs stora ansträngningar för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i kulturen inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP), bland annat genom att inom ramen för denna politik utveckla den kvantitativa dimensionen av jämställdhetsperspektivet (exempelvis genom enkäter, genom att utarbeta checklistor, genom att räkna antalet män och kvinnor vid ESFP:s insatser etc.). Parlamentet betonar emellertid att man måste utveckla de kvalitativa begreppsramar som krävs för att förstå det sociala och ekonomiska sammanhang som ESFP uppdragen bedrivs inom (dvs. i konfliktområden) och jämställdhetsproblem vid genomförandet av insatser och program.

26. Europaparlamentet välkomnar att jämställdhetsrådgivare har utsetts till nästan alla ESFP insatser i enlighet med slutsatser från det ovan nämnda rådsmötet i november 2006. Parlamentet understryker emellertid att avsaknaden av en konkret europeisk jämställdhetspolitik – särskilt avsaknaden av medvetenhet om jämställdhet och/eller en ovilja att beakta dess betydelse – samt avsaknaden av särskilda budgetposter för jämställdhet i finansieringen av ESFP-insatser kan underminera rådgivarnas arbete.

27. Europaparlamentet välkomnar initiativen till jämställdhetsrelaterad utbildning för personalen på ESFP-uppdrag och vid huvudkontoret, och lovordar den stora ansträngning som kommissionen har gjort för att utbilda sin personal, särskilt i delegationerna. Parlamentet uppmanar att all personal på alla nivåer av planeringen, programutformningen och genomförandet av EU:s utrikespolitik bör ha lämplig utbildning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att obligatorisk utbildning ges all personal på uppdrag och i delegationer, inbegripet ledningen, och att de får vägledning om jämställdhetsfrågor och ökat medinflytande för kvinnor.

28. Europaparlamentet är övertygat om att man vid planeringen av ESFP uppdrag bör se till att lokala kvinnoorganisationer inbegrips i fredsprocessen så att man bygger vidare på det särskilda bidrag som dessa kan ge och erkänner de särskilda sätt som konflikter drabbar kvinnor på.

29. Europaparlamentet betonar att för närvarande är kvotering ett nödvändigt medel för att garantera jämställdhet vid freds- och säkerhetsuppdrag och vid beslutsfattandet i nationella och internationella återuppbyggnadsprocesser och för att garantera att kvinnor har en politisk närvaro vid förhandlingsbordet.

30. Europaparlamentet understryker vikten av jämställdhetsbudgetering. Parlamentet påpekar att jämställdhet bör utvecklas till en tematisk fråga i de större finansieringsinstrumenten, att särskilda anslag bör öronmärkas för jämställdhetsfrågor och att riktmärken bör definieras för att göra det möjligt att kontrollera hur effektivt de anslagna medlen används.

*

* *

31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.
